

	<h1>Radiológiai Klinika</h1>	SB-RADI-01-T
<h2>Betegtájékoztató CT vizsgálathoz</h2>		Változat: 01 Kiadva: 2020.08.01

Önt kezelőorvosa a panaszai illetve a betegsége pontos tisztázására, valamint a megfelelő kezelés megválasztása követése érdekében CT vizsgálatra küldte. A kezében tartott tájékoztató az Ön vizsgálatával kapcsolatos információkat és kérdéseket, valamint az ön beleegyező nyilatkozatát tartalmazza. Kérjük, figyelmesen olvassa el az alábbi információkat, és ha bármilyen kérdése lenne, forduljon a vizsgáló operátorhoz vagy a vizsgálatot felügyelő orvoshoz. A CT vizsgálatok előjegyzési sorrendben történnek, azonban előfordulhat, hogy súlyosabb állapotú betegek sürgős vizsgálata vagy az Ön előtt lévő beteg vizsgálatának elhúzódása miatt az Ön vizsgálata a megadott időpontnál később kezdődik, ezért megértését kérjük! Jelentősen segíti a vizsgálat eredményességét, ha a várakozás ideje alatt tájékozódik a vizsgálatról és felkészül a következőkben leírtaknak megfelelően.

Általános tudnivalók: A CT vizsgálat korszerű képalkotó diagnosztikai vizsgálati módszer. A vizsgálat során a vizsgálni kívánt területen röntgensugár halad át, melyet érzékelő segítségével számítógép dolgoz fel. Ennek eredményeként a testről keresztmetszeti képet kapunk. Amikor egy szerv működéséről vagy a szervben lévő elváltozások jellegéről pontosabb képet szeretnénk kapni, intravénás (érépváltozásba fecskendezett) kontrasztanyag adása szükséges.

A vizsgálat előkészítése: A vizsgálat előtt nem kell teljesen levetkőzni, de a fémtárgyakat (nyaklánc, fülbevaló, csat, kivehető fogsor stb.) kérjük levenni, mert a felvételen műterméket okoznak, ezzel akár értékelhetlenné is tehetik a vizsgálatot. A vizsgálat előtt 4 órával ne egyen, de kérjük, hogy vizet bőven fogyasszon! Rendszeresen szedett gyógyszereit vizsgálat előtt vízzel vegye be. A has és kismedencei vizsgálatoknál a vizsgálat előtt kb. 1-1,5 óra alatt 1,5 l vizet vagy hígított kontrasztanyagot kell meginni. Erre azért van szükség, hogy a beleket környezetüktől el lehessen különíteni, illetve a belfal elváltozásai vizsgálhatók legyenek. A végbél / vastagbél vizsgálatokhoz szükség lehet a bél feltöltésre (beöntésre). Ilyen vizsgálatok esetén – előkészülettel együtt – a vizsgálat teljes ideje 1,5 óra is lehet.

A vizsgálat menete: A CT vizsgálat során egy vizsgálóasztalra kell felfeküdni, ami majd lassan egy gyűrűszerű vizsgálóberendezésbe csúszik. A nyílás elég tág, így a legtöbb páciens számára nem okoz kellemetlenséget vagy bezártság érzést. Vizsgálat közben nem szabad mozogni. Egy mérőssorozat 5-30 másodperc alatt készül el. A mellkas és hasi vizsgálatoknál erre az időre légzését vissza kell tartani, erre a vizsgálatot végző operátortól hangszórón keresztül kap utasítást. A vizsgálat teljes időtartama általában 5-20 perc. A vizsgálat fájdalommentes, csupán a kontrasztanyag beadása járhat melegség érzéssel. A kontrasztanyagot követően 20 percet még a váróban kell töltenie, hogy az esetlegesen fellépő kontrasztanyag okozta mellékhatásokat felismerjük és amennyiben szükséges, a megfelelő gyógyszeres kezelést megkezdhesük.

Lehetséges veszélyek, szövődmények és azok elkerülése, elhárítása: A CT vizsgálat alapvetően egy alacsony kockázatú, rutin eljárás, azonban ritka esetben a vénásan beadott kontrasztanyag szövődeményekkel járhat. Rendszeresen szedett gyógyszerei között a cukorbetegségben alkalmazott egyes gyógyszerek esetén jó tartalmú kontrasztanyag adása kerülendő, csak életet veszélyeztető állapot esetén adható. Kontrasztanyag vizsgálat előtt és azt követően két napig ezek a cukorbetegség kezelésére szolgáló gyógyszerek nem szedhetők. Ezeket a készítményeket a beleegyező nyilatkozatban soroljuk fel. Kérjük ellenőrizze és jelezze kollégáinknak, hogy Ön szed-e ilyen gyógyszert! Kérjük, hogy a gyógyszer felfüggesztésének módját kezelőorvosával beszélje meg. Normál veseműködés mellett a kontrasztanyag a vesét nem károsítja, de fontos, hogy kontrasztanyag adása előtti és utáni napokban bőven fogyasszon folyadékot! Bizonyos pajzsmirigy rendellenességek, illetve az arra szedett gyógyszerek esetén is csak megfelelő mérlegelés mellett adható a jódos kontrasztanyag. Kérjük bármilyen pajzsmirigy betegség meglétét is minden esetben jelezze a vizsgálat előtt! Az intravénás kontrasztanyag adása legtöbbször az alkar vénáin keresztül történik egy pumpa segítségével. Közben a testében rövid ideig melegséget, forróságot érezhet, Ritkább esetben fémes szájíz, esetleg hányinger, hányás jelentkezhet. Helyi szövődeményként a kontrasztanyag kijuthat az érpályából, feszítő, csípő érzést okozva. Amennyiben ilyen előfordul, kérjük jelezze munkatársunknak! Ez maradandó károsodást nem okoz, napokon belül nyom nélkül gyógyul. Ilyenkor a végtag borogatása javasolt.

A vénába adott kontraszt anyag túlérzékenység (allergia): A kontrasztanyag olyan jódtartalmú vegyület, amely az erek ábrázolására és a szervek, szövetek vérkeringésének vizsgálatára alkalmas. A kontrasztanyaggal, mint bármely gyógyszerrel szemben túlérzékenység fordulhat elő. A túlérzékenység nem magára a jódra, hanem a jódtartalmú és vele összekapcsolt molekula együttesére jelentkezhet. Kontrasztanyag túlérzékenység (allergia) ritkán fordul elő. Tünetei: az arc, ajkak, nyelv, torok duzzanata, köhögés, viszketés, orrfolyás, tüszögés, csalánkiütés, nehézlégzés, fulladásérzés. Amennyiben ezek a tünetek vagy egyebek a kontrasztanyag adása után előfordulnak, azonnal tájékoztassa a vizsgálatot végző munkatársunkat. Felhívjuk a figyelmét, hogy ezek a tünetek 24 órán belül is előfordulhatnak, ilyenkor kérjük, jelentkezzen a kezelőorvosánál vagy az ügyeleten! Az allergia általában enyhe, de ritkán súlyos is lehet. Nagyon ritkán alakul ki az úgynevezett anafilaxiás (túlérzékenységi) sokkos állapot, melynek elhárítására Intézetünk felszerelt és felkészült, a szükséges klinikai háttér biztosított. Kontrasztanyag adását követően bőven fogyasszon folyadékot a kontrasztanyag mielőbbi kiürülése érdekében, ha egyébként valamilyen betegség miatt nem kell folyadékmegetszorítást alkalmaznia. Hasi, kismedencei CT-vizsgálathoz más típusú kontrasztanyag ivására is szükség van, a belek jobb megítélése és elkülönítése céljából. Ez a kontrasztanyag laza székletet és hasmenést okozhat. Kérjük számoljon ezzel!

Terhességben csak súlyos betegség gyanúja esetén végezhető CT-vizsgálat, mivel a hasat érő röntgensugárzás a magzatot károsíthatja. Amennyiben Ön szoptat - bár az irányelvek szerint nem feltétlenül szükséges- mégis javasoljuk, hogy a kontrasztanyag adását követően egy napig ne szoptasson, a anyatejet fejje le, de ne adja gyermekének!

Amennyiben további kérdése van, forduljon a vizsgálatot végző asszisztenshez vagy a vizsgálatot irányító szakorvoshoz! Köszönjük együttműködését, jobbulást kívánunk!